

Regulamin Specjalny Oceny Ekspонатów Maksimafilii

Artykuł 1. Wystawy konkursowe

Zgodnie z art. 1.4 Regulaminu Ogólnego Oceny Ekspонатów na Wystawach Konkursowych GREV, celem uzupełnienia tych zasad, opracowano niniejszy regulamin SREV w odniesieniu do maksimafilii. Zarówno Regulamin Ogólny Wystaw Konkursowych GREX-PZF, jak i Regulamin Ogólny Oceny Ekspонатów na Wystawach Konkursowych GREV-PZF powstały w oparciu o obowiązujące regulaminy GREX i GREV Światowej Federacji Filatelistyki (FIP). Treść regulaminów PZF nie zawiera elementów sprzecznych z zasadami obowiązującymi na wystawach FIP i FEPA.

Regulaminy Specjalne Oceny Ekspонатów dla poszczególnych klas SREV obowiązujące na wystawach PZF są tłumaczeniami aktualnych regulaminów Światowej Federacji Filatelistyki (FIP).

Artykuł 2. Eksponaty konkursowe

Ekspонат kart maksimafilii powinien spełniać zasady maksymalnej zgodności pomiędzy:

- a. znaczkiem pocztowym,
- b. ilustracją kartki (pocztówki / widokówki),
- c. stemplem/datownikiem pocztowym.

Artykuł 3. Zasady budowy eksponatu

Elementy składowe karty maksimum powinny odpowiadać następującym cechom:

3.1. Znaczek pocztowy

Określenie „znaczek pocztowy” jest zarezerwowane dla operatorów pocztowych wyznaczonych do świadczenia usług na terenie kraju należącego do UPU (Światowego Związku Pocztowego) lub na terenie zależnego terytorium. Znaczek pocztowy może być personalizowany na żądanie klienta (osoby fizycznej, stowarzyszenia, firmy itp.) pod warunkiem, że jest on ogólnie dostępny. Musi on być ważny pocztowo i umieszczony tylko na stronie widokowej pocztówki. Niedopuszczalne są znaczki dopłaty, znaczki prekasowane, znaczki fiskalne, znaczki naruszające „Kodeks etyki UPU” jak również znaczki urzędowe, z wyjątkiem tych, które są dostępne publicznie – np. organizacji, takich jak ONZ, UNESCO, Unia Europejska itp.. Znaczki wycięte z całości są dopuszczalne tylko gdy wydający je urząd pocztowy (kraj) dopuszcza ich użycie. Nie są dopuszczone znaczki pocztowe wydrukowane elektronicznie (online) przez klienta.

Znaczki wydane przez komercyjnych operatorów pocztowych upoważnionych przez odpowiedni organ rządowy są dopuszczone na tych samych warunkach jak znaczki pocztowe.

3.2. Ilustrowana kartka (pocztówka/widokówka)

Wymiary kartki powinny odpowiadać ogólnym przepisom konwencji pocztowej – maks. 105 x 148 mm, min. 90 x 140 mm. Jednakże widokówki kwadratowe lub prostokątne dostępne na rynku są dopuszczalne pod warunkiem, że ich rozmiar umożliwia ich rozmieszczenie na arkuszu formatu A4 (210 x 297 mm) w ilości dwóch sztuk na arkusz. Z uwagi na szacunek dla projektanta widokówki, zabronione jest zmniejszanie jej rozmiaru przez przycinanie.

Ilustracja powinna uwydatniać temat znaczka pocztowego. Widokówki są dopuszczone w takiej formie jak są dostępne na rynku. Mogą mieć niezadrukowaną powierzchnię i/lub tekst bezpośrednio związany z tematem. Stare pocztówki mogą mieć po stronie widokowej adres do korespondencji. Za wyjątkiem tych starych kart, im większa ilustracja, tym karta maksimum uznawana jest za kartę o lepszej jakości. Widokówki z wieloma ilustracjami jak również z hologramami są zabronione. Pocztówki przedstawiające reprodukcje znaczków są zabronione.

3.3. Stempel pocztowy (kasownik) i okres jego stosowania

Rysunek kasownika i/lub tekst, jak również miejsce kasowania (nazwa urzędu pocztowego) powinny mieć związek z tematem znaczka pocztowego i ilustracji widokówki, lub z celem wydania (wydarzenie, temat serii). Dopuszczone są kasowania wykonane przez serwisy filatelistyczne pod warunkiem zachowania zgodności miejsca. Dopuszczone są kasowania wykonane przez serwisy filatelistyczne małych krajów zawierające jedynie nazwę kraju.

Im bliższy związek pomiędzy tematem i ilustracją i/lub tekstem ilustrowanego ostemplowania, tym lepsza zgodność.

Zwykłe kasowniki bez ilustracji są dopuszczone pod warunkiem, że wskazują one nazwę miejscowości (urzędu pocztowego) i zachowana jest zgodność miejsca.

Kasowanie winno być wykonane w okresie ważności znaczka i jak najbliżej daty jego wydania.

3.4. Ekspozyty maksimafilii mogą być klasyfikowane według:

- a. kraju lub grupy krajów,
- b. specjalizacji i badań,
- c. wybranego tematu.

3.5. Tytuł, plan i wprowadzenie muszą znajdować się na karcie rozpoczynającej ekspozytę, tworzyć całość i być zgodne z pokazywanym materiałem. Koncepcja ekspozycji, jego struktura i rozwinięcie muszą być przedstawione w sposób jasny i wyraźny.

Artykuł 4. Kryteria oceny ekspozycji

Patrz GREV-PZF, artykuł 4.

Przy ekspozycjach maksimafilii specjalny nacisk kładzie się na wiedzę filatelistyczną i pokazaną maksymalną możliwą zgodność (patrz wyjaśnienie w poniżej zamieszczonych „Wytycznych”).

Artykuł 5. Ocena ekspozycji

5.1 Ekspozyty maksimafilii powinny być oceniane zgodnie z Rozdziałem V GREX-PZF i Regulaminem Ramowym Sądów Konkursowych PZF.

5.2 W celu osiągnięcia zrównoważonej oceny, dla ekspozycji maksimafilii ustala się następujące względne wartości punktowe (GREV, art. 5.2):

Opracowanie i znaczenie	30
<i>Opracowanie</i>	20
<i>Znaczenie</i>	10
Wiedza i badania	35
Stan i rzadkość	30
<i>Stan</i>	10
<i>Rzadkość</i>	20
Prezentacja	5
Łącznie	100 punktów

Wytyczne do sędziowania ekspozycji maksimafilii

1. Wstęp

Niniejsze wytyczne są uzupełnieniem SREV dla klasy maksimafilii.

Uzupełniają one Regulamin Ogólny (GREV) i Regulaminy Specjalne (SREV) w celu pomocy jurorom przy ocenie oraz wystawcom przy opracowaniu ekspozycji Maksimafilii.

2. Ekspozyty konkursowe

Ekspozycja maksimafilii składa się wyłącznie z kart maksimum.

Jakość elementów składowych i zgodność między tymi elementami pozwala zakwalifikować kartę maksimum jako „właściwy materiał filatelistyczny” w ekspozycji.

3. Zasady budowy ekspozycji

3.1. Znaczek pocztowy

- Musi być w idealnym stanie.
- Na stronie widokowej karty maksimum powinien być naklejony tylko jeden znaczek.
- Sprzed 1974 roku, kiedy to zatwierdzono Międzynarodowy Statut Maksimafilii, tolerowane są karty maksimum zawierające kilka znaczków, jeśli jeden z lub więcej z nich są zgodne z ilustracją karty.
- W przypadku, kiedy znaczek przedstawia kilka tematów, karty maksimum powinny być wykonywane osobno dla każdego tematu.
- Znaczek pocztowy (lub arkusik pamiątkowy, którego jest częścią, jeśli jest on naklejony na kartkę) nie może przekraczać 25 % powierzchni widokówki.

- Jeśli ten sam temat jest rozłożony na kilka połączonych znaczków tworzących panoramę, zestaw taki może pojawić się na jednej widokówce. Jednak kiedy temat jest wyodrębniony na jednym z kilku połączonych znaczków, na widokówce winien znaleźć się tylko ten jeden znaczek ilustrujący temat danej karty maksimum.
- Dopuszczalne jest stosowanie ilustrowanych znaczków z automatów, przyklejanych na stronie widokowej pocztówki.
- Generalnie tematy abstrakcyjne lub symboliczne nie pasują do Maksimafilii i są wyłączone z jej obszaru.
- Dla konkretnego tematu, preferowana jest następująca kolejność: znaczek pocztowy wydany przez wyznaczonego operatora pocztowego (władze pocztowe), zarówno jeśli chodzi o jego podstawowy temat jak i łatwy do zidentyfikowania temat drugorzędny, następnie znaczki pocztowe spersonalizowane i na końcu znaczki upoważnione (przez władze pocztowe) operatora komercyjnego.

3.2. Ilustrowana kartka (pocztówka / widokówka)

- Ilustrowana kartka powinna, jeśli tylko to możliwe, być w sprzedaży przed wydaniem znaczka, albo, jeśli wydana została specjalnie, powinna odtwarzać istniejący na znaczku temat (przedmiot).
- Dopuszczalne są wyłącznie kartki pocztowe kwadratowe lub prostokątne; inne są zabronione.
- Do wykonania kart maksimum nie mogą być wykorzystywane: kolaże, wycinki, prywatne fotografie na papierze fotograficznym, kolorowe lub czarno białe kserokopie, fotomontaże, rysunki, dokumenty specjalnie opracowane dla określonego wydania i prywatnie wydrukowane komputerowo na papierze fotograficznym.

3.3. Stempel pocztowy

- Stempel pocztowy zawierający nazwę urzędu pocztowego i datę musi być czytelnie oraz w całości odbity na zestawie kartka/znaczek. Dotyczy to kasowników ręcznych, maszynowych i stempli okolicznościowych.
- Kasowniki bez ilustracji są dopuszczone pod warunkiem, że wskazują nazwę miejscowości gdzie znajduje się urząd pocztowy i zachowana jest zgodność miejsca.

3.4. Klasyfikacja eksponatów

- a. Eksponaty maksimafilii jednego lub grupy krajów składają się z kart maksimum wykonanych ze znaczków wydanych przez jeden kraj lub przez grupę krajów mających geograficzne, historyczne lub kulturowe powiązania. Zasadniczo powinno się unikać opracowania w układzie chronologicznym, za wyjątkiem eksponatów tradycyjnych ograniczonych do określonego okresu.
- b. Eksponaty specjalizowane lub badawcze powinny być oparte, zależnie od wyboru wystawcy, na elementach składowych karty maksimum lub na pewnym określonym okresie czasowym.
- c. Eksponaty tematyczne składają się z kart maksimum związanych z określonym tematem. Nie są one ograniczone, ani krajem ani też czasem wydania.

W tych trzech typach eksponatów można pokazywać równocześnie różne warianty kart maksimum, tzn. karty maksimum z tym samym znaczkiem na różnych widokówkach i z różnymi stemplami, ale zawsze musi być zachowana zasada zgodności. Jeśli eksponat nie zajmuje się wyłącznie wariantami kart maksimum, ich liczba musi być ograniczona, tak by nie prezentować w eksponacie nierównowagi lub wskazywać na brak materiału. Za maksymalną ilość uważa się dwa warianty kart maksimum na jeden ekran eksponatu. Różne daty w kasowaniu tym samym datownikiem nie są wystarczające dla stworzenia wariantu karty maksimum.

3.5. Plan

Eksponat musi być poprzedzony planem znajdującym się na jednej karcie. Musi on opisywać zawartość eksponatu i jasno przedstawiać jego przewodnią ideę. Plan musi być logiczny, dobrze wyważony i zgodny z wybranym tematem i tytułem eksponatu. Musi on być podzielony na rozdziały. Sam spis treści lub dosłowny opis nie może być uznany za zadowalający plan.

4. Kryteria oceny eksponatów

W eksponacie maksimafilii dopuszcza się więcej opisów, jeśli jest to potrzebne do udokumentowania znaczenia eksponatu i zawartych badań. Zamieszczony tekst musi być jednak zwięzły i jasny.

Kryteriami oceny są:

- a. „Opracowanie i znaczenie eksponatu” - dotyczy oceny kompletności i poprawności wystawionego materiału. Istotna jest dobra zgodność pomiędzy tytułem, planem i zawartością eksponatu, logiczny i rozsądny dobór kart maksimum, dobrze odpowiadających poszczególnym punktom planu. Informacje pisemne powinny być zwięzłe i podawać dodatkowe wyjaśnienia na temat elementów i/lub zgodności. Znaczenie eksponatu wymaga oceny stopnia trudności rozwinięcia wybranego tematu według znanego materiału i zakresu wybranego tematu.
- b. „Wiedza filatelistyczna i badania” wyraża umiejętność powiązania wybranych elementów eksponatu z właściwymi komentarzami.
Wystawca oceniany jest za to, jakie karty maksimum wybrał do swojego eksponatu. Eksponat powinien jasno prezentować jego wiedzę dotyczącą wybranego tematu, znaczków pocztowych, ostemplowań i również widokówek gdy jest to wymagane.
 - Wiedza filatelistyczna o znaczkach pocztowych oceniana będzie według tego, jak interesujące są opisy (cel i data wydania, typ, druk, odmiany, do kiedy były ważne, itp.).
 - Wiedza na temat ostemplowań obejmuje rodzaje kasowników, okres stosowania, oraz uzasadnienie zastosowania danego kasowania (miejsce, ilustracja, tekst, ...).
Wszystkie próby poprawy wyglądu stempla pocztowego po użyciu go przez władze pocztowe będą uważane za fałszerstwo.
 - Wiedza dotycząca widokówki będzie oceniana według jej zgodności z tematem znaczka pocztowego, jej jakości i rzadkości wydania.

Prace badawcze w maksimafilii oparte są na zachowaniu trzech zgodności: tematu, miejsca i czasu.

Zgodność tematu jest zasadniczą cechą prawdziwej karty maksimum. Ta zgodność pomiędzy ilustracją znaczka pocztowego i ilustracją widokówki musi być tak bliska, jak jest to możliwe i wizualnie do zweryfikowania.

Zgodność miejsca wymaga związku pomiędzy nazwą miejsca lub miejscowości na kasowniku pocztowym, tematem znaczka pocztowego oraz widokówki. Ostemplowanie „pierwszego dnia obiegu” na karcie maksimum może być użyte tylko wtedy, gdy jest w zgodzie z powyższymi warunkami.

- W przypadku pomników, krajobrazów i miejscowości wymagana zgodność daje tylko miejsce, gdzie dany pomnik, krajobraz lub miejscowość są zlokalizowane. Jeśli miejscowość nie ma urzędu pocztowego, powinien być wybrany urząd, który obsługuje daną miejscowość lub ten, który znajduje się najbliżej.
- Gdy tematem jest sławna osoba, kasowanie powinno być wykonane w miejscowości związanej ze zdarzeniem dotyczącym tej osoby lub jej: narodzin, śmierci, pogrzebu, pracy lub aspektu działalności, pośmiertnego hołdu itp. Gdy znaczek upamiętnia wyraźnie jedno z tych zdarzeń, ostemplowanie z miejsca, w którym wystąpiło, jest lepsze.
- W przypadku, gdy znaczek upamiętnia wydarzenie, ostemplowanie winno być dokonane w miejscu z nim związanym.
- Gdy znaczek przykładowo ukazuje samolot, pociąg lub statek, ostemplowanie winno być wykonane urządzeniem pocztowym w miejscu, gdzie znajduje się lotnisko, stacja kolejowa, port, na pokładzie statku itp.
- Karty maksimum ukazujące dyscypliny sportowe powinny być ostemplowane w miejscach, gdzie te sporty są uprawiane.
- Karty maksimum ukazujące takie dzieła sztuki, jak obrazy, rzeźby, mozaiki, witraże, freski, gobeliny i generalnie wszystkie przedmioty znajdujące się w muzeach lub kolekcjach sztuki, mogą być ostemplowane zarówno w miejscu, w którym powstały jak i w miejscu, w którym się znajdują. Kasowania z innych miejsc są dopuszczone z okazji lokalnych wystaw i innych wydarzeń jeśli są one związane z dziełem (podpis lub portret artysty itp.).

Przyjmując uniwersalny charakter dzieł sztuki, przy ocenie eksponatów przedstawiających je, jury może akceptować kasownik kraju, który wydał znaczek. W przypadku, gdy to samo dzieło sztuki przedstawione jest na znaczkach różnych krajów, karty maksimum z ostemplowaniem kraju, w którym to dzieło sztuki się znajduje, będą oceniane wyżej. Kiedy dzieło sztuki stanowi integralną część pomnika (rzeźba, fresk, witraż, mozaika, itp.), preferowane jest ostemplowanie w najbliższym urzędzie pocztowym od miejsca, gdzie znajduje się dany obiekt.

W przypadku znaczków przedstawiających obiekty znajdujące się w innym kraju niż kraj wydający znaczki, odnosi się to do sławnych osobistości lub tematów związanych z kosmosem, ostemplowanie powinno być wykonane w kraju wydającym znaczek, w miejscowości, w której ewentualnie zorganizowano imprezę związaną z tematem lub celem znaczków.

W przypadku, gdy znaczek upamiętnia wydarzenie lub przedstawia krajobraz lub pomnik z innego kraju, wykonanie karty maksimum nie jest możliwe, ponieważ występuje wtedy całkowita niezgodność miejsca.

Kasowniki zagranicznych urzędów pocztowych (przykładowo z okazji wystaw filatelistycznych i innych) mogą być zaakceptowane.

- Kasowanie jest szczególnie interesujące, gdy zostało wykonane w miejscu blisko związanym z tematem, które harmonijnie uzupełnia zestaw znaczków/widokówka poprzez swoją ilustrację lub tekst, i było ono stosowane przez dłuższy lub krótszy okres czasu.

Zgodność czasu jest określona przez datę kasowania w okresie ważności znaczka pocztowego.

- c. „Stan i rzadkość materiału” powinny przy ocenie uwzględniać stan walorów oraz stopień ich trudności w nabyciu.

Rzadkość materiału nie musi być jednoznaczna z jego ceną rynkową.

- Zasadniczo zależy od względnej rzadkości każdego z trzech elementów karty (znaczek, widokówka, kasownik) i trudności wykonania karty maksimum,

- Trudności wykonania karty maksimum i/lub jej wieku.

Wiek określany jest przez odniesienie do trzech okresów:

A. Sprzed roku 1946, daty znakującej pierwszą definicję pojęcia „karta maksimum”.

B. Od 1946 do 1978 r.

C. Po roku 1978, tzn. przyjęciu przez FIP „Regulacji dotyczących kart maksimum”.

- d. „Prezentacja” jest oceną wrażenia estetycznego eksponatu, a także jego jasnego i zrozumiałego przedstawienia. Jury powinno też ocenić pracę wystawcy włożoną przy budowie eksponatu. Prezentacja powinna być dobrze wykończona i sprawiać dobre wrażenie. Dlatego wystawcy winni stosować karty w jasnym kolorze, prezentować harmonijnie wybrany materiał, z maksymalnie dwoma kartami maksimum na karcie wystawowej (unikać zbyt pustych i zbyt przeładowanych kart wystawowych, karty maksimum nie powinny na siebie zachodzić). Tekst objaśniający powinien być napisany zwięźle, czytelnie i bezbłędnie.

5. Ocena eksponatów

Aby osiągnąć zgodną ocenę, sędziowie eksponatów maksimafilii powinni wypełnić arkusz oceny eksponatu, przekazać wystawcy swoje spostrzeżenia i dać mu rady i wskazówki dotyczące poprawy eksponatu. Ponieważ falsyfikaty nie są akceptowane w ekspozycji, zaleca się wystawcom, aby w przypadkach budzących wątpliwości posiadali dla tych walorów ekspertyzy.

Thumaczenie M. Rawiński, 1995 r., uaktualnienie Sławomir Bem i Marek Zbierski, 2014 r.

Niniejszy Regulamin zawiera aktualne uregulowania dotyczące oceny eksponatów w klasie maksimafilii przyjęte przez FIP listopadzie 2013 r. Zatwierdzony został uchwałą Prezydium Zarządu Głównego Polskiego Związku Filatelistów nr 28/XX/2015/Prez. ZG PZF i wchodzi w życie z dniem 10. stycznia 2015 roku.

Z dniem opublikowania niniejszego Regulaminu tracą moc obowiązującą wszystkie poprzednie wersje regulaminu specjalnego dotyczącego oceny eksponatów w klasie CM na wystawach konkursowych PZF.